

INTERVIEW Harm van Geel speelt bij theatergroep Growing Up In Public NSB-leider Anton Mussert. Het kost hem minder moeite dan het spelen van Pim Fortuyn.

Van de grootste naar de foutste

'Weet minister Verdonk wel dat zij een zin van Mussert als credo heeft?'

Van 'grootste Nederlander aller tijden' naar 'foutste Nederlander aller tijden'. Na in 2004 griezelig echt de vermoorde politicus Pim Fortuyn gespeeld te hebben in het stuk Paars, vertolkt Harm van Geel nu de ter dood veroordeelde Anton Mussert, leider van de NSB ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. De première van 'De Kleine Patriot Of De Grote Anton Mussert Show' vindt zaterdag plaats in hetzelfde gebouw waar de NSB heeft gefeest en vergaderd: Stadsschouwburg Utrecht. Het Amersfoortse theater De Lieve Vrouw is zondag 24 september aan de beurt.

Van Geel: „Nadat we de voorstelling zondag op het Uitfeest hadden uitgetoetst, zei iemand tegen mij: die stem, exact Mussert! Niet dus. In werkelijkheid sprak Mussert minder nasaal en lijsig, en waarschijnlijk ook zonder die gekke Polygoon-journaal-melodie, die ik aan zijn woorden meegeef. Mussert kent bijna niemand meer. Dat maakt de exactheid van de uiterlijke gelijkenis minder belangrijk dan bij Fortuyn. Bij Mussert is het vinden van een goede balans de belangrijkste opgave: met humoristische distantie lucht geven aan een zwaar onderwerp, en tegelijk wel recht doen aan de historische ernst.”

„Fortuyn vond ik een theatrale clown. Een politicus, die een gevaarlijk soort mentaliteit had aangewakkerd: roep alles maar wat in je opkomt; hoe harder, des te beter. Ik vind dat, als je zegt dat je het voor het volk doet, je dan ook aan het volk moet denken. Wakker niet aan, maar beteugeld, zorg dat de maatschappij tolerant blijft. Maar hoe meer ik me in Fortuyn verdiepte en verplaatste, des te sympathieker ik hem begon te vin-

den. Wat bewoog hij mooi, wat waren zijn grapjes leuk, wat was hij gevoelig, en wat kon hij charismatisch zijn tegenstanders in de gordijnen jagen! Op het laatst omarmde ik ook zijn gedachtegoed. Heel verwarrend. Wat was van hem, wat was van mij?”

„Uitgesloten dat dit bij Mussert opnieuw gaat gebeuren. Neem alleen al het gegeven dat hij trouwde met zijn 18 jaar oudere tante en een innige verhouding met zijn 30 jaar jongere nichtje begon. Kan ik me helemaal niets bij voorstellen, al fascineert het natuurlijk wel. Schrijver Paul Feld toont Musserts leven als een terugblik. Hij mijmert vanuit zijn cel, en je hoort anderen over hem, vaak op minachtende toon. Zelfs de Duitsers namen hem nauwelijks serieus. Een tragische, naïeve en allesbehalve charismatische antiheld, die de juiste man op de juiste plaats in de verkeerde tijd bleek te zijn. Hij had eigenlijk niets tegen Joden, zijn beste vriend was een Jood.”

„Paul Feld maakt met het gedachtegoed van Mussert bruggetjes naar deze tijd. Zo zeg ik in het stuk: de staat heeft behoefte aan een brede, nationale beweging. Niet rechts, niet links, maar recht door zee. Historisch absoluut juist, maar dat roept natuurlijk de vraag op of minister Rita Verdonk zich er bewust van is dat zij een zin van Anton Mussert als credo heeft. Ik ga daar geen uitspraak over doen. Wat ik wel weet, is dat Paul Feld absoluut integer is.”

Stadsschouwburg Utrecht, Blauwe Zaal: vrij. 15 sept., 20.30 uur, za. 16 sept., 15.30 en 19.30 uur, do. 21 sept., 20.30 uur. Theater De Lieve Vrouw Amersfoort: zon. 24 sept., 20.30 uur.

ERIC VAN DER VELDEN
UTRECHT/AMERSFOORT

Paspoort

Harm van Geel

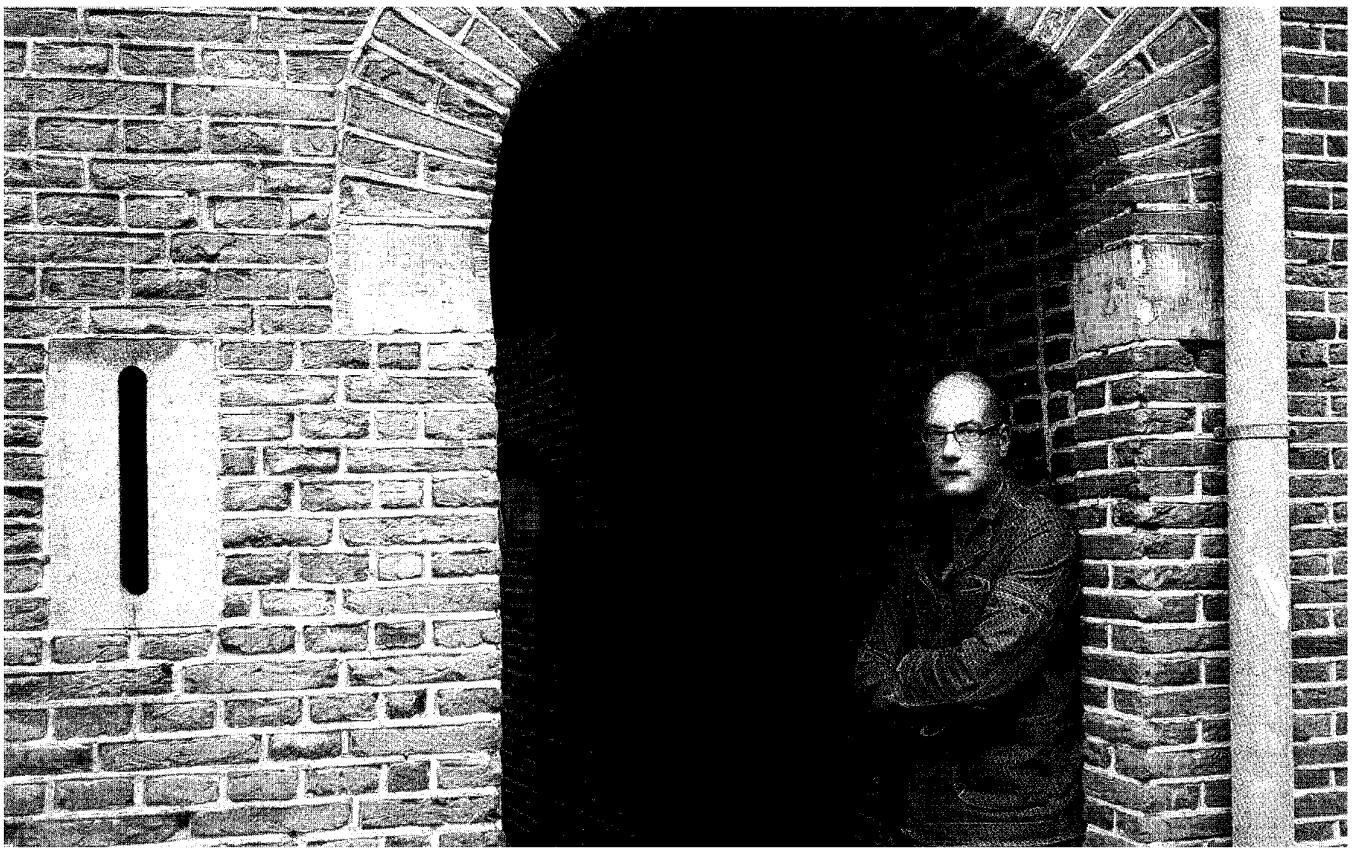
Geboren: oktober 1969, Bergen op Zoom.

Opleiding: Toneelschool Utrecht.

Loopbaan: producties voor Huis a/d Werf, Festival a/d Werf, O.T. Toneelschuur Haarlem, Stella en Growing Up In Public. (o.m. Paars). Werkte vaak samen met Ine te Rietstap.

Privé: trouwt binnenkort met Sjoerd.

Harm van Geel: „Op het laatst omarmde ik ook Fortuyn's gedachtegoed. Heel verwarrend. Wat was van hem, wat was van mij?“ FOTO TIJTSKE SLUIS